

Produktionskoncept skal fremme bæredygtige slagtegrise hos økologer og frilandsproducenter

Foto: Lene Thomsen. Overgang mellem ude- og indeareal, Torben Brødbæk.

Landmænd hos Friland A/S vil gerne levere et lavere klimaaftryk og derfor er interessen for Produktionskoncept Slagtegris i Åbne stalde stor.

Af: Lene Thomsen, Senior Specialist, Projects, Center for Frilandsdyr, leth@frilandsdyr.dk - August 2022.

Projektet der skal reducere klimaaftrykket via best practice i åbne stalde blev præsenteret for leverandørerne ved Friland A/S årsmøde i november 2021. Det gik i luften i januar 2022, og den første del af arbejdet har bestået i at definere best practice i åbne stalde, der adskiller sig ved at have tør-/grovfoder, naturlig ventilation og adgang til udearealer. Efterfølgende er de udvalgte best practice principper blevet fusioneret med det allerede eksisterende *Produktionskoncept Slagtesvin*, og der ligger nu en såkaldt *KAT-liste* klar til afprøvning. Listen indeholder en række Krav, Anbefalinger og Iltag, målrettet friland og økologi. Med udgangspunkt i listen er der gennemført opstartsbesøg i to pilot-besætninger, én økologisk besætning og én frilands-besætning.

PILOTBESÆTNINGER

Torben Pedersen:
Producent af Frilandsgris
Ejstrupholm, Midtjylland

Torben Brødbæk:
Producent af Økologisk gris
Aulum, Midtjylland

Opstartsbesøget indledes på staldgangen, sammen med ejer, medarbejder, besætningsdyrlægen og to produktionsrådgivere. Rådgiverne tager udgangspunkt

i *KAT-listen* for at komme omkring nuværende management og samtidig få skabt et overblik over de fysiske rammer for produktionen.

Efter rundturen i stalden bliver alle præsenteret for de nuværende produktionsresultater, og det er nu, at alle tilstedeværende skal på banen med indspark til optimering af produktionen. Herefter er det op til besætningsejeren i samarbejde med sine medarbejdere, at vælge fem tiltag, som man ønsker at arbejde videre med i den kommende periode. For hver af de udvalgte tiltag sættes der nye mål, og på den baggrund udregner rådgiveren værdien af at opnå den nye målsætning. "For at lykkes er det vigtigt at alle er med, og forstår og arbejder for den fælles målsætning" siger Simon Kvartborg, konsulent i Danish Crown Rådgivning.

Torben Pedersen deltager i projektet fordi han kan lide at få mere viden, justere sin produktion og opnå gode resultater. Og det er netop det projektet handler om. Indsatsen for et lavere klimaaftryk går hånd i hånd med at optimere foderforbruget, og med at få lavet et 360 graders tjek af dyrenes adfærd og velfærd, i det produktionssystem de tilbydes.

Alt skal være i top, og derfor har Torben også fået gennemgået teknikken i staldanlægget. Dette blev udført af Heidi B. Bramsen, konsulent i Danish Crown Rådgivning. Heidi gennemgik bl.a. male-/blandeanlægget og lavede sigtekontrol for af-blanding på foderstrengen. "Det var sådan set godt, at få det hele gået igennem. Det overraskede mig, hvor stor af-blandingen var fra første til sidste foderautomat på strengen, det er noget af det jeg skal til at holde øje med. Det er ikke blevet mindre interessant at være med i projektet nu hvor priserne på råvarer er steget så markant. Og samtidig er jeg glad for et målrettet arbejde for producenter af Frilandsgris, det er vigtigt, at også vores produktionsform bliver understøttet af mere viden" siger Torben Pedersen.

Teknikbesøg. TV Simon Kvartborg, MF Torben Pedersen, TH Heidi B. Bramsen. Foto: Lene Thomsen

I forbindelse med projektet, er der hos Torben Pedersen opsat overvågning af både temperatur og adfærd i udvalgte staldafsnit. Dette skal være med til at afsløre grisenes brug af resurser og deres adfærd, når der ikke er personale i stalden.

Det er spændende at følge besætningernes udvikling og om de opnår de individuelle mål de har sat sig. Men den afklaring må vi vente på ind til foråret 2023, hvor der gøres status for de to pilotbesætninger.

Produktionskoncept Slagtegris i Åbne stalde er et samarbejdsprojekt mellem Center for Frilandsdyr og Danish Crown Rådgivning. Projektet modtager støtte via Svineafgiftsfondens klimapulje.